

**David Kristian: Recepce proroka Elijáše prostřednictvím karmelitánské spirituality.
Bakalářská práce.**

Posudek vedoucího práce

Autor ve své bakalářské práci reflektuje postavu proroka Elijáše z příběhů ve starozákonních Královských knihách (1 Král 17 – 19 a 21, 2 Král 1 – 2) jako zdroj inspirace pro karmelitánskou spiritualitu, jak je zakotvena v řádových stanovách a uvedena do života skrze významné osobnosti Karmelu.

Ve stručném úvodu do historické a náboženské situace Izraele Elijášovy doby autor zdůrazňuje selhání omriovské dynastie ve smlouvě věrnosti vůči Hospodinovu zákonu a postupnou infiltraci fénického baalovského kultu. Obsáhlá kapitola je věnována exegezi několika významných příběhů Elijášova cyklu, v níž vyniká výlučná víra v Hospodina v kontinuitě dějin patriarchů a exodu a vystupují motivy, které lze pozorovat jako inspirační pilíře karmelitánské spirituality: dotazování na Boží vůli, podřízenost politiky Božímu zákonu, hrdinný vzdor vůči heterodoxní oficiální ideologii, kritika synkretismu, přírodních náboženských kultů a magických praktik, poutnictví podle vzoru Abraháмова a Mojžíšova, vnitřní síla víry tváří v tvář smrti. Autor u Elijáše zdůrazňuje úplnou oddanost proroka-poutníka ve službě Hospodinovi, od něhož přijímá posilu i úkol posilovat víru druhých, dynamiku osamocení a inspirace pro následovníky. Velmi příhodně rychlým střihem následuje kriticky pojatý přehled zpráv o poustevnících na hoře Karmel podle středověkých pramenů. Autor podtrhuje především kontinuitu „Elijášova ducha“ a tutéž linii sleduje i v následujících portrétech několika významných postav evropského Karmelu: svatého Jana od Kříže, svaté Terezie z Avily, Tita Brandsma a Edity Steinové, v nichž vyniká povolání k asketické pouti v modlitbě a službě Božímu slovu, včetně mučednického utrpení pro vzdor vůči tyraním, napadajícím hodnoty evangelia. V poslední kapitole autor vybírá zmínky o Elijášově duchovním dědictví ve stanovách karmelitánského řádu, kde vyniká zejména, hledání aktuálních znamení Boží přítomnosti, nerozdělenost srdce, kritika falešných model, dialog mezi náboženstvími, zasazování se o lidská práva. Tytéž rysy autor jmenuje ve svém závěru, kde zdůrazňuje, že plná lidská důstojnost spočívá v poznávání a milování Boha „jako Elijáš“ v rozměru celé osobnosti – intelektuálně, citem, odhodláním.

Elijášovo dědictví je v práci předvedeno na základě exegeze starozákonních příběhů v linii novozákonního naplnění v Kristu a jeho aktualizace skrze křestní milost v postavách karmelitánských světců. Z pojmenování motivů v řádových stanovách vyniká jejich aktuálnost v současné době.

Autor si sám zvolil téma inspirující postavy proroka Elijáše, aby se pokusil postihnout kontinuální přítomnost Elijášova dědictví skrze karmelitánskou spiritualitu, a to v duchu karmelitánské exegeze – aktuálního, křesťanského čtení Starého zákona. Pracoval přímo s biblickým textem, s literaturou karmelitánských klasiků i současných karmelitánských biblických interpretů. V průběhu úvah a v závěru projevuje vlastní zralé stanovisko k aktuálnosti Elijášova dědictví.

V Praze 26.5.2008

Milada Kubelková